

ACTUALITATEA BISERICESCĂ ȘI ECUMENICĂ CHURCH AND ECUMENICAL NEWS

Documentul „Misiunea Bisericii în lumea contemporană” a Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe, 18-26 iunie 2016, Creta, Grecia

Fără îndoială, evenimentul cel mai important al anului 2016 pentru Ortodoxia mondială este Sfântul și Marele Sinod Panortodox care a avut loc între 17 și 26 iunie la Academia Ortodoxă din Creta, Grecia. Rezultatul concret al acestui Sinod sunt documentele și mesajele produse de acesta. Drept urmare am decis să traducem aici unul dintre documentele sinodale, anume „Misiunea Bisericii în lumea contemporană”. Subtitlul acestui document este „*Contribuția Bisericii Ortodoxe la realizarea păcii, dreptății, libertății, fraternității și dragostei între oameni și la eliminarea discriminării rasiale și a altor forme de discriminare*”.

Documentul, așa cum a fost adoptat în Creta, este rezultatul unui lung proces de prelucrare și dezbateri. Inițial, titlul acestui document a fost „*Contribuția Bisericilor Ortodoxe locale la realizarea idealurilor creștine de pace, libertate, frățietate și dragoste între popoare și înlăturarea discriminărilor rasiale și altele*” iar prima versiune a textului său a fost adoptată de cea de-a III-a Conferință Panortodoxă Presinodală dintre 20 octombrie-6 noiembrie 1986. Ulterior, la recomandarea Sinaxei Întâistătorilor Bisericilor Ortodoxe Autocefale, pregătirea Sfântului și Marelui Sinod din 6-9 martie 2014, Comisia Interortodoxă Specială întrunită în primăvara anului 2015 a revizuit și adoptat textul anterior și a propus un titlu nou. Textul revizuit și titlul nou a fost adoptat în timpul Sinaxei Întâistătorilor Bisericilor Ortodoxe, care a avut loc între 21-28 ianuarie 2016 la Centrul Ortodox al Patriarhiei Ecumenice de la Chambésy. Pe lista definitivă a Sfântului și Marelui Sinod acest document apare pe primul loc.

Structura acestui document este următoarea: cuprinde o parte introductivă, cu paragrafele nenumerate, și șase părți marcate cu litere romane (A, B, C ș.a.m.d.). Fiecare parte are mai multe paragrafe numerotate.

Din cuprinsul acestui document, acum accesibil cititorilor *Revistei Teologice* în limba română, dorim să atragem atenția asupra următoarelor paragrafe:

- A.1.: Demnitatea persoanei umane rezidă, în primul rând, din faptul că a fost creată după chipul și asemănarea lui Dumnezeu;
- A.3.: Recunoașterea comună a înaltei valori a persoanei umane se poate constitui ca bază pentru o colaborare cu alte confesiuni creștine și cu alte religii, precum și cu organizații și instituții nereligioase;
- B.1.: Libertatea omului este fundamentată doar patristic, nu și biblic, însă este evident că Sfinții Părinți au teologizat în autentic spirit biblic;
- B.3.: Biserica Ortodoxă opune situațiilor care au degradat conceptul de persoană umană propria ei antropologie;
- C.1.: Pacea și dreptatea lui Hristos nu sunt identice cu pacea și dreptatea lumii;
- C.3.: Pacea și dreptatea în lume depind de sinergia umană, adică de măsura în care omul lucrează împreună cu Dumnezeu pentru realizarea lor, nedeplină pe acest pământ;
- D.2.: Războiul este înțeles ca „rezultat al prezenței răului și păcatului în lume”;
- D.3.: Este exprimată îngrijorarea față de persecutarea creștinilor și a altor comunități religioase în Orientul Mijlociu și față de încercarea de dezrădăcinare a creștinismului din regiunea lui de naștere;
- E.3.: Se afirmă „dreptul” Bisericii Ortodoxe „de a proclama și mărturisi învățătura sa în spațiul public”;
- F.8.: Se atrage atenția asupra influenței manipulative a mass media asupra credincioșilor;
- F.10.: Se afirmă necesitatea implicării Bisericii, de pe poziții teologice, în protejarea mediului înconjurător;
- F.14.: Se afirmă clar că în creștinism căsătoria înseamnă uniunea dintre un bărbat și o femeie. Această subliniere este considerată „vitală” în condițiile în care anumite state, ba chiar anumite „comunități creștine” fac eforturi „de a justifica teologic alte forme de coabitare umană care sunt contrare tradiției și învățăturii creștine”;
- Sunt condamnate sincretismul religios (A.3.), secularismul; violența, laxitatea morală, folosirea de substanțe adictive, rasismul, cursa înarmărilor, războaiele, oprimarea și inegalitatea socială, restrângerea drepturilor omului în domeniul libertății de conștiință (mai ales libertatea religioasă), dezinformarea, manipularea opiniei publice, redistribuirea disproporționată a resurselor, foametea, migrația forțată, traficul de

carne vie, distrugerea mediului înconjurător, utilizarea nerestricționată a biotehnologiei genetice (B.2.); acumularea de arme de distrugere în masă și relansarea cursei înarmărilor (D.1.); războaiele inspirate de naționalism, epurarea etnică, violarea granițelor statale, confiscările teritoriale (D.3.) aici avem de-a face cu o aluzie destul de clară la situația Crimeii); precum și orice fel de discriminare (E.2.); consumerismul (F.8.) etc.

Afirmațiile din acest document sunt fundamentate pe numeroase citate sau trimiteri biblice, cele mai multe din Noul Testament și pe unele texte patristice. Există trei citate din Sfântul Grigorie Teologul și trei din Sfântul Vasile cel Mare, precum și câte unul din Sfântul Ioan Gură de Aur, Sfântul Chiril al Alexandriei, Clement Alexandrinul, Dionisie Areopagitul și Eusebiu de Cezareea. De asemenea, în ultimul paragraf introductiv se afirmă că, pe lângă fundamentele biblice și patristice, acest document se bazează pe propria tradiție liturgică și ascetică.

Pr. Prof. Dr. Aurel Pavel
Pr. Conf. Dr. Habil. Daniel Buda